

Зотплуйсь

Христос Воскрес!

Ч.П. 3-4 (352-353)

БЕРЕЗЕНЬ — КВИТЕНЬ
MARCH — APRIL

1987

ГОТУЙСЬ

Журнал пластового новацтва
Видає Головна Пластова Булава

Редагує Колегія

пл. сен. Тоня Горохович, пл. сен. Денис Беднарский

"HOTUYS"

a Ukrainian Monthly Magazine for Children
published by Plast Publishing,
2199 Bloor St., West,
Toronto, Ont., M6S 1N2, Tel.: (416) 769-7855

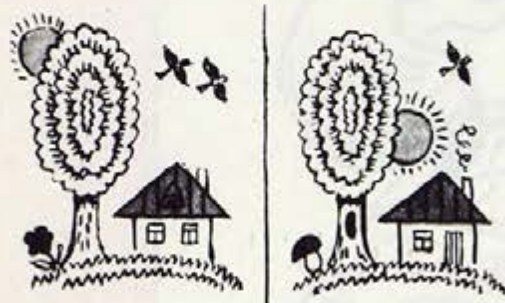
З друкарні Мирона Баб'юка
1525 Emerson Street
Rochester, N.Y. 14606
Tel.: (716) 458-2133

Адреса Редакції і Адміністрації:
HOTUYS MAGAZINE
2199 Bloor St. West.
Toronto, Ont., M6S 1N2,
Canada Tel.: (416) 769-7855

РІЧНА ПЕРЕДПЛАТА "ГОТУЙСЬ" ВІД СІЧНЯ 1985 р.:

20.00 американських доларів.

Ціна одного прим. — \$2.00

ЧИМ різняться ці малюнки?
Скільки тих різниць?

● Ілюстрації в цьому числі: Н. Баранської, Д. Даревич, В. Касіяна, М. Кузовкіни, Н. Мудрик-Мриц.

● На обкладинці: Великодня листівка невідомого маляра (не подано на листівці!).

ЗМІСТ

Сторінка:

1. М. Маморський: Як Великодній вдарить дзвін...
Т. Шевченко: Дивлюся, аж світає
2. За Р. Завадовичем: „Біля "Золотих Воріт"”
3. Вуйко Іван: Чорноморська фльота стає на службу Україні
5. Сестр. Уля: Як „Святославичі” плянують жити з гаслом „За Батьківську землю”?
х х х: Писанки, Веснянки-гаївки”
7. х х х: Веснянки-гаївки
8. Сторінки пл. малят:
М. Верес: Христос Воскрес!, Писанки
Сестр. Тоня: Тарасик іде у світ....
9. х х х: Писанки
10. Вуйко Квак: Зайчик-збиточник
11. А. Чечко і Е. Мазепа: Урочисте відкриття Суботньої школи в Курітібі
13. Крутиголівки для мудрої дитинки
Розгадки крутиголівок
14. Наше листування
Галерія „Готуйсь”, Майстеркування

ЦЬОГОРІЧНЕ
НАШЕ ГАСЛО:
„ЗА БАТЬКІВСЬКУ ЗЕМЛЮ!”

ЯК ВЕЛИКОДНІЙ ВДАРИТЬ ДЗВІН...

Як великодній вдарить дзвін
У передранкову годину,
В Карпати, над Дніпро, на Дін
Душею-серцем я долину.

Як згомонить „Христос Воскрес”,
Обличчям стану я до сходу
І помолюся до небес
За щастя рідного народу.

Ісусе добрий, пресвятий,
Ти переміг і смерть, і боли —
Допоможи, щоб нарід мій
Воскрес з неволі!”

Михайло Маморський

Запитання:

1. Чому поетові душа й серце відживають при звуках великоднього дзвону? Що він тоді пригадує?
2. Чому тоді йому спливає на уста молитва?
3. Чого він просить у Бога?

...Дивлюся, аж світає
Край неба палає,
Соловейко в темнім гаї
Сонце зустрічає.
Тихесенько вітер віє,
Стєпи, лани мріють.
Між ярами, над ставами
Верби зеленіють.
Сади рясні похилились,
Тополі по волі
Стоять собі, мов сторожа,
Розмовляють в полі.
І все то те, вся країна
Повита красою,
Зеленіє, вмивається
Ранньою росою.
Вмивається, красується,
Сонце зустрічає...
І нема тому почину
І краю немає.

Тарас Шевченко

Запитання:

1. Яку картину малює поет словами? Що тоді діється в природі, коли сходить сонце?
2. Чи справді може природа „вмиватися”?

Христос Воскрес!

У РАДІСНИЙ ПРАЗНИК
ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
НАЙСЕРДЕЧНІШИЙ ПРИВІТ

УСІМ УКРАЇНСЬКИМ ДІТЯМ,
НОВАКАМ І НОВАЧКАМ,
СЕСТРИЧКАМ І БРАТЧИКАМ,
УСІМ ПЛАСТОВИМ ПРОВОДАМ
ТА БАТЬКАМ НАШОГО НОВАЦТВА
НАЙСЕРДЕЧНІШІ ПОБАЖАННЯ
ЩАСТЯ І ЗДОРОВ'Я!

Редакція та Адміністрація „Готуйсь”

БІЛЯ „ЗОЛОТИХ ВОРІТ”

Тарас Шевченко, перебуваючи в Києві, любив відвідувати руїни „Золотих Воріт”. Біля мурів руїни був парк: між деревами й кущами були доріжки, стояли лавочки. Туди приходили матері з дітьми відпочивати. А Шевченко приходив малювати руїни „Золотих Воріт”.

Одного соняшного ранку в неділю, коли ще біля воріт нікого не було, Шевченко захоплено малював краєвид. Маляр поринув у улюблену роботу, забув за цілий світ.

Раптом почувся дитячий плач. Він ставав усе голосніший і жалісливіший.

— Плач дитини! Треба її відшукати! Допомогти! — подумав Шевченко, відклав пензля і пішов поміж кущі.

Біля валу, у глибокому рівчаку, сиділа маленька дво- або трирічна дівчинка. Вона втирала сльози і жалібно плакала.

— Де ж її мати? — подумав Шевченко. — Ні, мама не залишила б дитини самої. Це недбайливиця нянька недогляділа дитини — старався зрозуміти подію Шевченко. Він чимшвидше пішов в ярк і припав до дитинки:

— Не плач, серденьтко! — ніжно-лагідно промовив Шевченко, присівши біля неї.

Дівчинка не переставала плакати.

— Ну, чого плакати?! Стривай! Я тобі зараз іграшку зроблю — таку хороо-шу, хороо-шу!

І Шевченко витягнув з кишені листок паперу й зробив пташку з голівкою, дзьобиком, крильцями і задертим угору хвостиком.

— Бачиш! — пташка зараз полетить!

Дівчинка перестала плакати й засміялася та простягнула рученята за пташкою. Шевченко дуже любив дітей і знав як їм приподобатися. Він дав дитині подержати пташку, а за хвилину

вона подала йому ручку. Шевченко витер очка й обережно по схилі валу виніс дитину вгору і промовив ніжно:

— А де ж твоя няня? Де вона забарилася? Ану, гукнімо: ня-а-аню, де ти? де?

Дівчинка щось лепетала, але Шевченко, крім „мама” й „няня”, нічого не зрозумів. Про малювання вже не було й думки.

Шевченко постелив на траві свою квітчасту хустку біля своїх фарб та паперів і почав забавляти дитину. Дав їй бублика, показував горобчиків, які цвірінькали на гілках, песиків, що їх провадили на ремінцях прохожі, голубів, що літали високо в повітрі. А няні не було...

Надійшов Шевченків товариш, він пішов до будинків за парком, розпитував, чи не пропала в кого дитина, але там про згубу нічого не знали.

— Якщо так, то підемо додому й повідомимо поліцію, — сказав Шевченко. А згодом з усмішкою додав: — А коли

мати не знайдеться, то дівчинка буде зі мною. Буде моєю донею, я її виховую...

І коли рушили до помешкання Шевченка, недалеко Софіївського собору вибігла перелякана жінка. Побачивши Шевченка з дівчинкою на руках, вона сплеснула руками й кинулася до дитини.

— Це ваша дитинка! Ви її мама! — сказав Шевченко і подав їй дівчинку.

Мати вже знала, що нянька не допильнувала дитини. Сама перелякана вибігла її розшукувати.

Шевченко радів разом з мамою, що пригода щасливо закінчилася. Не дбав про те, що картина „Золотих Воріт” того дня не була викінченою. Спомин про

плач дівчинки і радість матері залишився в пам'яті на ціле життя.

За Романом Завадовичем
Переповіла скорочено Т.Г.

Запитання:

1. Що сталося одного ранку в парку біля „Золотих Воріт” у Києві, коли туди прийшов малювати картину Т. Шевченко?
2. Як забавляв Шевченко дитинку?
3. Коли і як Шевченко з товаришем зустріли маму дитинки?
4. Чому ця подія залишилася в пам'яті Шевченка ціле його життя?

ЧОРНОМОРСЬКА ФЛЬОТА СТАЄ НА СЛУЖБУ УКРАЇНИ СВ'ЯТО МОРЯ 29 КВІТНЯ 1918 РОКУ

Був гарний весняний день. З неба світило ясне сонечко і своїм промінням золотило все навколо — і степ, і дерева, і море. А море грало, море шуміло — Чорне море — українське море. Ось здіймається хвиля..., за нею друга... третя..., і багато їх... плывуть до берега, а зударившись об скелі, розбиваються. Так без кінця. А часом якась більша на берег вискочить і розіллється тисячами краплин на жовтому піску.

На березі сидять двоє хлопчиків — гриються на сонці... качаються в піску, а потім зриваються і з голосним криком біжать у воду. А море шумить.

— Грицьку, — озвався менший — ходім туди до пристані. Дивись як багато там кораблів. І великі які поміж ними.

— Ходім, Михайлику! Цікаво побачити, що там діється. Там напевно є і воєнні.

Швиденько вдягнулися й побігли, сміючись весело.

А в пристані великий рух — кораблі великі й малі то припливають, то відпливають, поміж ними вітрильники зручно і легко пропливають, а не бракує і звичайних човнів з веслами.

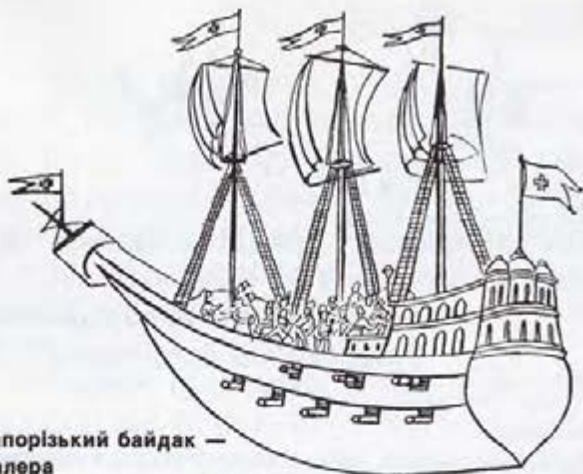
— Грицьку, глянь, — озвався Михась, показуючи в бік, — що то за кораблі. Це, мабуть, воєнні, таких я ще не бачив.

— О, та ж вони всі залізні! А які великі — дивувався Грицько.

— Дядьку, — звернувся Михайлик до одного з моряків, — що це за кораблі?

— Це, хлопче, воєнні кораблі. Дивись, ті два це крейсери, той, що між

Запорізький байдак — галера

ними — міноносець, а там далі панцерники і ще один крейсер.

— А можна туди ближче до них?

— Ходіть зі мною, — сказав моряк.

Хлопці пішли за моряком.

— „Юрій Побідоносець” — прочитав Гриць назву найбільшого корабля.

— На тому кораблі, щоб ви, хлопці, знали є комендант всієї фльоти. Та я мушу повернутись до своєї праці. Залишайтеся здорові!

— Дякуємо дуже! Доброго здоров'я, дядьку! — озвалися хлопці.

Моряк сів у човен, вдарив веслами і поплив до корабля. Шнуровою драбиною, що звисала, виліз на палубу.

Минуло декілька хвилин. І раптом хлопці завважили на кораблі рух — моряки вибігають на палубу і стають в лаву, а з містка коменданта чути накази. Це саме діється на всіх військових кораблях. Грицько читає назви: „Мазепа”, „Златоуст”, „Кагул”, „Ростислав”, „Святий Евстахій”, „Завидний”, „Прут”.

Хлопці цікаві знати, що буде далі. Моряки стають лавами, пролунала команда: „Струнко! Підняти українські прапори!”

Виступили хорунжі, принесли прапори, прив'язали на щоглу, підтягнули вгору. Замаяли вгорі українські морські прапори — біле полотнище переділене синім хрестом на чотири частини, а в горішній частині від щогли видніють

українські національні барви і золотий тризуб з хрестом на них.

Моряки виструнчені. Офіцери тримають руки при дашку шапки..., віддають пошану прапорам. Прапори підносяться вгору, лопотять на вітрі. Так на всіх військових кораблях.

Та раптом лунає другий наказ. Загрімилі гармати — дають поздоров українським прапорам. Гук гармат підхопили хвилі Чорного моря і на своїх хребтах понесли його далеко-далеко, щоб сповістити всім, що від пам'ятного 29 квітня 1918 року Чорноморська фльота стала на службу Української Держави.

Вуйко Іван

Запитання:

1. Що побачили Гриць і Михась 29. квітня 1918 року на пристані в Одесі?
2. Як і від кого хлопці довідались про те, що за корабель „Юрій Побідоносець” і всі інші довкола нього?
3. Що вони побачили після того, як моряк їх залишив на березі моря?
4. Як відбулася церемонія піднесення прапорів Української Чорноморської Фльоти?

Пристань — Чорне море в Одесі.

ЯК „СВЯТОСЛАВИЧІ” ПЛЯНУЮТЬ ЖИТИ З ГАСЛОМ „ЗА БАТЬКІВСЬКУ ЗЕМЛЮ”!

*Любіть Україну, як сонце любіть,
Любіть усією душею,
Всім серцем любіть Україну свою,
І вічні ми будемо з нею.*

В. Сосюра

Братчик Славко на перших сходах цього року показав нам гарно написані великими буквами три слова „За батьківську землю”! і запитав:

— Чи знаєте, що це нам каже?

Майже половина Святославичів піднесли вгору руки. Всі хотіли щось відповідати. Братчик заспокоїв нетерпеливих і викликав за чергою охочих дати пояснення:

— Я знаю, братчику, бо ми в історії вчимося, що на нашу землю ласі всі сусіди. Хочуть, щоб вона була їхня, — озвався Богдан.

— Вони — москалі, поляки, чехи й румуни хотіли б мати хоч ту землю нашу, яка при їхніх границях. Нам всі учителі в українській школі кажуть, що дуже-дуже давно Україна борониться перед нападами на Україну сусідів та різних кочовиків..., — хотів ще щось сказати Микола, але братчик покликав Бориса.

— Ми читали таку пісню в минулу суботу, що в ній є слова: „За тобою, Морозенку, вся Україна плаче...” Морозенко славний козак лицар, так любив

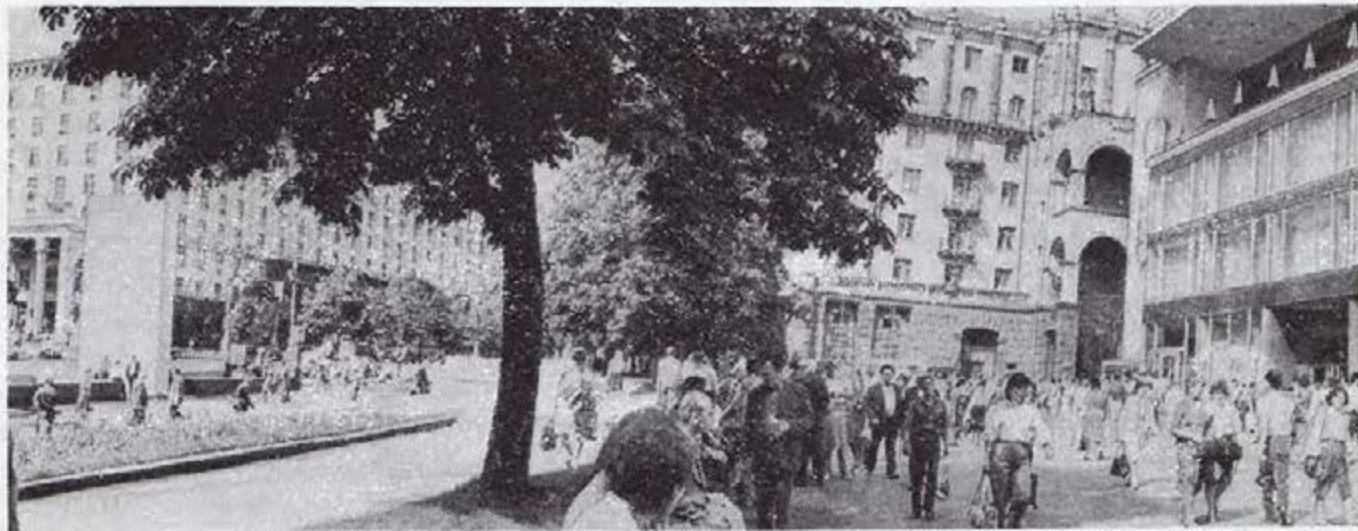
Україну, що в боях не думав про себе, а віддав своє життя за неї. Це гарна пісня, мій тато її знає. Ми мусимо навчитися її співати. І це буде наш проєкт на цей рік. Братчику, ми повинні навчитися багато інших пісень про оборону України.

Після Бориса найнеспокійнішим був Дмитро, братчик покликав його, він подивився на дошку оголошень у кімнаті, на його лиці була радісна усмішка.

— Братчику, тут на дошці є щось таке, що нам каже про гасло. Я знаю, що герої, які загинули в битвах, любили Україну всім серцем, всією душею, вони вічно з нею, бо ми про них вчимося в історії, про них співають пісні. Чи цей вірш ви принесли спеціально на ці наші сходи? — запитав Борис.

Так, Борисе! і я дуже радий, що ти це спостеріг, — з радісною усмішкою відізався братчик.

— Братчику, моя мама часто показує мені свою книжечку — географію. Вона зветься: „Україна земля моїх батьків” — мама з неї вчилася в українській школі. Вона маленька, але там все сказане про нашу землю. Я принесу її на

Київ. Біля станції метро „Хрещатик”.

Так виглядає святиня — Собор св. Юрія у Львові в урочисті свята.

Пам'ятник Тарасові Шевченкові в Каневі

сходина, — жваво прилучився до відповідей Петрик.

— Чи ще хтось хоче пояснити гасло? — запитав братчик, коли вже не було піднятих рук серед новаків.

— Я хочу щось запитати, — звернувся Славко. — Наша історія така сумна... І чого ми маємо так багато ворогів, і чого Україна так довго в неволі? Чи тому, що вона чудова й багата?...

— Як думаєте, Святославичі? — звернувся братчик за відповіддю Славкові до всіх присутніх.

— Певне, що так! — чути було кілька голосів. Якби Україна не мала урожайної землі та заліза, нафти, вугілля, і всього іншого, не було б охоти сусідам за нашу землю битися, — старався перекричати всіх Богдан. —

— Братчику, братчику, я хочу щось важне сказати! — аж мусів устати з місця, щоб його руку побачив братчик, голосне домагання уваги Петрик. — Мама мені розповідала, що той поганий цар Петро I-ий написав був до гетьмана Івана Мазепи в листі щось таке, що нарід український розумний, а в цьому для росіян велика невигода...

Цілий рій загомонів, чути було обурливі вислови про росіян і їхнього царя Петра I-го. Братчик довго не міг втихомирити хлопчиків. Коли обурення минуло, братчик запропонував:

— А тепер давайте складемо плян нашої боротьби „за Батьківську Землю”. Як думаєте, новаки, чи й ми повинні боротися за Нашу Землю? І як це можемо робити?

— Будемо співати пісні про тих лицарів, що боролися за неї — це Микола.

— Нам треба знати все про те, чим гарна й багата Україна, будемо на сходинах про це розповідати. Але всі мусять розпитати чи то тата, чи маму, чи вчителів просити, чи когось у родині, щоб розповів дома, а ми будемо розказувати те на сходинах, — додав Микола.

— Всі відтепер збираймо листівки, фотографії, альбоми та книжки що показують нашу землю. Зробимо виставку й запросимо всіх новаків і новачок, а може й юнаків-юначок на наші святкові сходина. А на сходинах ще будемо співати пісні — порадив Славко.

А я думаю, що гарно було б робити кожного місяця таку стін-газету з описами всієї України, з віршами поетів про її красу, краєвидами й все таке, що дає нам образ уяву про Україну, — запропонував Михайлик.

— Я знаю, в „Готуйсь” є багато розповідей про Україну Андрія і Тані та їхньої мами, коли вони їздили відвідувати свою родину, — додав Марко.

Братчик не втручався в усі ці проекти, але слідкував, щоб всі нараз не говорили, бо й сам дуже хотів усе чути. При кінці сходин, коли вже й гру провели й співали новацьку пісню та колядки, братчик повторив усі проекти й обіцяв, що на чергових сходинах почнуть „Святославичі” боронити всю нашу землю, соборну українську землю від Карпат аж до Кавказу перед ворогами. А як та оборона буде виглядати, братчик попросив приготувати свій плян докладніше Миколу, щоб приніс слова пісні про Морозенка й вивчив мелодію її. Гриць приготує розповідь і

листівки та поезії про красу України, а Михайлик зробить плян і дещо приготує на стін-газету.—

Цим разом винятково без крику й перегонів на сходинах поважно виходили з домівки „Святославичі”.

Сестричка Уля

Запитання:

1. Що приніс на сходини братчик Славко й про що була мова у зв'язку з тим?
2. За що похвалив братчик Бориса?
3. Які пояснення подали про гасло Славко, Богдан, Петрик?
4. Який плян боротьби за батьківську землю зробили всі „Святославичі”?
5. Як вони почувалися й поводитися після цих сходин, коли виходили з домівки?

Ілюстрація Георгія Якутовича „Похід Ігоря на половців”.

БІЛОЗОРЧИК—БІЛОДАНЧИК

Ой мій милий, Білоданчику,
 Поплинь, поплинь по Дунайчику,
 А вмий, а вмий біле личко,
 Вбери, вбери сорочечку,
 Пригладь, пригладь головочку,
 Зазуй, зазуй черевички,
 Возьми себе попід лядочки
 Шукай собі челядочки

(Львів, 1909)

ВЕСНЯНКИ — ГАЇВКИ

ТЕКСТ ІЗ ЗАКАРПАТТЯ

Десь тут була Подоляночка
 Десь тут була молодесенька...
 Тут вона стояла,
 До землі припала,
 Личка не вмивала,
 Бо води не мала.

Ой встань, ой встань, Подоляночко,
 Обмий личко, як ту скляночку,
 Возьмися у боки за свої скоки,
 Підскочи до раю, бери дівча скраю...

Сторінки пластових малят

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Христос Воскрес! Усе радіє,
Сміється сонечко з небес,
Прозора річечка леліє —
Христос Воскрес!

Христос Воскрес!
У траві фіялочки зідхають
І пролісок тремтить увесь,
Розквітла яблунька аж сяє —
Христос Воскрес!

Дзвенять пташки у полі, в лісі;
І дзвін співає до небес,
Де білі хмарки розплилися —
Христос воскрес!
Христос Воскрес!

М. Верес

ПИСАНКИ

Спекла мама на Великдень
Біленькі паски,
А я куплю фарб і спишу
Гарні писанки.

Розмалюю на писанках
Квіти ялинки
І роздам їх на Великдень
Поміж діточки.

А братові маленькому
Дам писанки дві,
Щоб качав їх по зеленій
Шовковій траві.

ТАРАСИК ІДЕ У СВІТ

ШУКАТИ ДОБРИХ ЛЮДЕЙ

Він вийшов на шлях біля Лисянки.
Від дідуся знав, що тим шляхом Залізняк

водив гайдамаків. Навколо степи-степи
та чорні могили.

Не легко з Кирилівки в Лисянку йти.
Та вийшов на узгір'я, побачив білі хатки
й зелені сади.

— Куди ж, хлопче, мандруєш отак
сам один? — питали зустрічні, дивую-
чись його довгому волоссю і чудній
шапці.

Я пошив її собі сам! — казав. Йому
було байдуже, як виглядав він, бо йшов
з думками дорослого — хотів знайти
вчителя, щоб навчив його малювати. А
в Лисянці був маляр. Знайшов його. У
Тарасика билось серце, коли маляр
оглядав його малюнки.

Не сказав Тарасові дяк-маляр ні-
чого про його малюнки першого дня.
Три дні казав йому носити воду з річки

під гору, розтирати фарби. Руки Тарасові третього дня вкрилися міхурами. Маляр казав показати собі долоню:

— Не буде з тебе маляра, хлопче!
— сказав без милосердя дяк.

Четвертого дня ще до схід сонця вирушив Тарас до Тарасівки. Він не міг попрощатися з своєю мрією — стати малярем. Уявляв собі — яка радість малювати ікони, красу природи, поле, небо, квіти!

Але й тарасівський маляр не порадував Тарасика. Подивившись на долоню, він безжалісно сказав:

— Сумна вістка, хлопче! Ти не маєш талану. Ти ні до бондарства, ні до шевства непридатний.

Вийшов Тарас за ворота, коли темніло. Повертався шляхом самотній до рідного села.

Сестр. Тоня

ПИСАНКИ

Той день був для Петрика дуже цікавий. Почався він несподіванкою. Мати вранці сказала, що писатиме писанки, бо вже близько Великдень. Петрик вже знав і навіть у хаті бачив, що Великдень уже близько, але про писанки він ще не чув. Минулого року його мати в той час була дуже хвора, а більше він про Великдень не пам'ятає.

Небагато міг Петрик допомогти своїй матері в тій цікавій роботі. А ще менше помагав його маленький братчик. Він тільки вертівся весь час біля мами і докучав:

— Я хочу писанку!..

Петрик бачив як гарно й швидко білі яєчка ставали гарними писанками. Під материними пальцями появлялися на яєчках цікаві кривульки, хрестики й рисунки. На одній писанці був намальований навіть зайчик.

— От, цікаво, чи тато міг би написати таку писанку, що їх пише мама? — думав Петрик. — Мама знає, треба запитати... — хотів знати Петрик.

Щоб діти не докучали, мама пишучи писанки, почала розповідати:

— Колись давно-давно лихі люди знущалися над Христом, вели Його на розп'яття, били різками, калічили. Ісус падав під тягарем хреста, що його ніс на гору. Аж надійшов якийсь чоловік із своїм сином. Він ніс у кошику яйця на продаж.

Вояки, які вели Христа, схопили батька, щоб поміг нести Ісусові хрест. Батько поміг, винести хрест аж на саму гору, а хлопчик ждав на нього з кошиком в руці. Коли вони прийшли до міста, в кошику вони побачили не білі яйця, але писанки!

Від того часу люди почали на Великдень писати писанки.

— А що зробив той чоловік з тими писанками? запитав Петрик.

— З радости, що Ісус чудом перемінив білі яйця в чудові писанки, роздавав їх людям, щоб вони згадували про чудо Воскресення Христового й обдаровували одні одних писанками.

Мама розкладала готові писанки на столі колом на вишиваному рушнику. Посередині були три найкращі.

— Мамо, писанки такі гарні, чудові! І як мені навчитися їх писати! — запитав Петрик.

— А який чудовий Великдень в Україні! Природа соковито зелена, сади у квітах, далеко чути дзвони з церков, під церквою свячення пасок, а люди усміхнені радісно вітаються: „Христос Воскрес!“ — говорила мама в задумі. — Як урочисто святкував наш народ це велике свято Воскресення Христове! Не можу цього вам, діти, списати того словами. Треба бути там, переживати... — і мама чомусь замовкла та дивилася на писанки.

— Мамо, — озвався Петрик, —

Україна така дуже гарна, вона найкраща у світі! —

— Дуже гарна, діти, — сказала мати.

Вона пригорнула обох синочків і почала розповідати про свої дитячі Великодні в рідному селі біля Львова.

Запитання:

1. З яким святом пов'язаний звичай писати писанки?
2. Яку легенду розповіла мама про писанки?
3. Звідки взявся звичай обдаровувати людей на Великдень писанками?

ЗАЙЧИК — ЗБИТОЧНИК

Наближався Великдень. Матуся пекла й варила страви. Але Ірця й Юрчик весь час крутилися біля мами й докучали різними запитаннями. Мама їм запропонувала піти до їдальні, де вона приготувала різні фарби й посуд для фарбування яєчок:

— Дітки, допоможіть мені справитися з роботою. В їдальні є різні фарби, яйця та посуд для крашення яєчок.

— О, дякуємо, мамо! Ми то любимо робити! Ходім, Юрку! Мамі допоможемо, — відізвалася Ірця.

— Я буду тобі давати крашанки різного кольору, а ти рядочком розкладай їх на сонечку під вікном, — заохочувала Іринка братика.

Пишалися крашанки на вікні — червоні, сині, жовті та зелені. Довго любувалися ними діти, а потім побігли в садок.

А Зайчик-збиточник, що був у садку, побачив крашанки. Поскладав їх у торбинку і поніс у ліс.

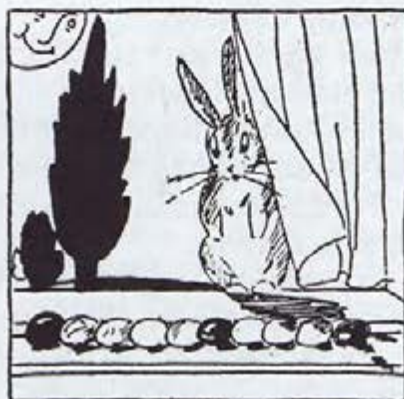
— Зроблю дітям несподіванку, — подумав Зайчик. Сховаю крашанки, а потім покладу в саду поміж квітами. От буде дітям несподіванка!...

Побачили діти, що крашанок нема, почали плакати й питати маму:

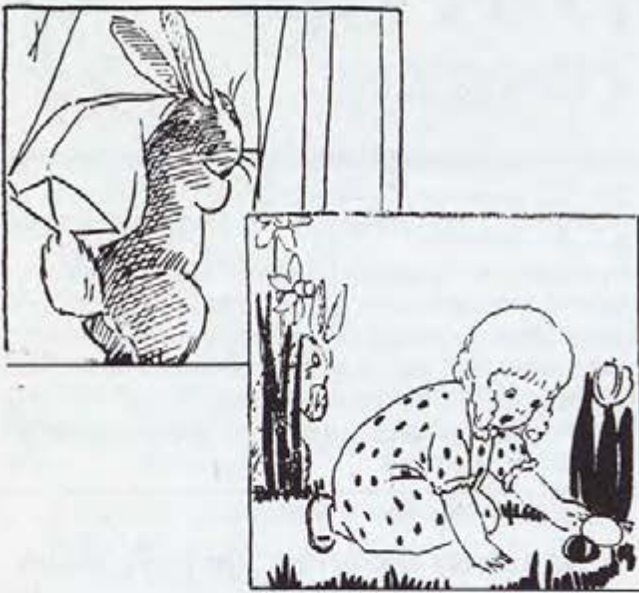
— Мамочко! Де наші крашанки? Хто міг їх забрати? Приходив хтось до хати?

Всі шукали, але крашанок не знайшли.

А вночі Зайчик-збиточник порозкладав крашанки під підсніжками, пролісками, нарцизами та тюльпанами.

Раненько пішли діти в садок і знайшли крашанки. Як гарно вони виглядали між різного кольору квітами! Позбирали їх у кошичок. Під одним тюльпаном лежала записочка:

— Любі діти! З Великоднем вітаю! Христо Воскрес! Смачного яєчка! Бажає Вам Біле Вушко — Зайчик-збиточник.

А все те бачив і записав

Вуйко Квак

Запитання:

1. Чи зайчик мав намір зробити дітям прикрість, забравши крашанки?
2. Як закінчилася ця пригода? Чи діти були злі на Зайчика-збиточника?

УРОЧИСТЕ ВІДКРИТТЯ СУБОТНЬОЇ ШКОЛИ В КУРІТИБІ, БРАЗІЛІЯ

В суботу 19 квітня, відбулося урочисте відкриття нашої Суботньої Школи при Хліборобсько-Освітньому Союзі.

У відкритті брали участь учні Суботньої Школи з батьками а також запрошені члени Українсько-Бразилійської Центральної Репрезентації — голова д-р. Афонсо Антонюк, секретарка проф. Надія Киричук, о. Бальцар, інж. Олег Шиманський з дружиною з міста Сан Павла. Від ХОС-у представниками були слідуочі особи: голова д-р. Богдан Савицький з дружиною, заступник д-р. Євген Чмир, скарбник Ярослав Кобрен та інші. Від Українсько-Бразилійського Клубу були присутні — заступник голови інж. Петро Єдин, секретар проф. Петро Гарлецький з дружиною та д-р. Зенон Сисак. Також взяли участь у відкритті школи управа Фолкльорної Групи „Барвінок”, управа молодечої організації „КЛЕМ” Жіноча Організація, яка опікується школою та багато спеціально запрошених гостей.

Проф. Оксана Борушенко, голова Жіночої Організації, коротким словом

звернулась до присутніх, наголошуючи важливість української Суботньої Школи при ХОС-і. Вона радіє, що учні, які навчалися в Суботній Школі — сьогодні вже є вчительками цієї ж школи, а саме — Гануся Б. Мазепа, яка працює в садочку з маленькими дітьми, а також молода студентка Мірна Слава К. Волошин, яка самостійно веде 1-шу клясу. Закінчуючи промову сказала:

„Бути добрими бразилійцями, ми мусимо бути добрими українцями, а для цього всім нам треба шанувати все своє: релігію, традиції, та вивчати нашу рідну

українську мову. Учениця Суботньої Школи Лариса Сисак продеклямувала вірш „Суботня Школа”.

Директорка Суботньої Школи Євгенія Бовкаловська Мазепа запросила до акту відкриття: Голову ХОС-у д-р. Богдана Савицького з дружиною, голову Українсько-Бразилійської Центральної Репрезентації д-р. Афонсо Антонюка, пароха Августина Діткуна, а також всіх учительок Суботньої Школи: Ольгу Горачук, Ангеліну Добрянську Чечко, Лідію Єдин, Марію К. Волошин, Павліну Милусь, Анну Н. Ковалюк, Мірну Славу К. Волошин, Ганусю Б. Мазепу та Богдана Бундзу.

Найстарша вчителька Ольга Горачук, голова ХОС-у д-р. Богдан Савицький з дружиною та наймолодші учні нашої школи: Марсело Бундза Пясецький, Оксана Палюджисин, Марсело Башин, Едуардо Ферусіо, Ваниса Бундза, Наталія Сисак розв'язали інаугураційну стрічку.

Священик Августин Діткун ввійшовши до будинку нової школи поблагословив присутніх і всі спільно проказали „Отче Наш”.

— Пане вчителю, я вчора не був у школі, бо мені дуже болів зув.
 — А сьогодні вже не болять?
 — Не знаю, чи болять, чи ні, бо зуб залишився в дентиста.

На цьому офіційна частина закінчилась.

Директорка Школи Євгенія Б. Мазепа запросила всіх присутніх на перекуску, яку приготували мами учнів та члени Жіночої Організації.

У веселій родинній атмосфері проводили час діти та дорослі.

Учні вертались до дому в доброму настрої, життєрадісні та обіцяли з ентузіазмом вивчати українську мову.

Ангеліна Д. Чечко і Е. Б. Мазепа

Дякуємо сердечно за увагу та просимо, якщо можливо, помістити дописи про нашу Рідну Школу в „Готуйсь” та „Юнак”.

*З пошаною Є. Мазепа
 Курітіба, Бразилія*

— Ромку, ти останній дурень!
 — Ти це говориш серйозно, чи на жарт?
 — Цілком серйозно!
 — Ну, то маєш щастя, бо я таких жартів не люблю!

Крутиголівки для мудрої дитинки

Дорогі Любителі крутиголівок!

Місяці березень і квітень особливі не тільки тим, що тоді настає весна — а з нею Великдень — свято Воскресення Христового і повернення до буйного життя природи, святкування народження Тараса Шевченка в українських школах та організаціях. Тож і крутиголівки пов'язані з ними.

- I. У віршику пропущені слова. Доповніть їх.
- Котилася — — — — —
 З гори надолину,
 Прикотилась простісенько
 До нас у гостину.
 А за нею йде В — — — — —,
 Несе білу п — — — — —,
 Дзвонить в дзвони, розсипає
 Радощі і ласку.
 А на кінці г — — — — — —и
 Хороводом в'ються,
 Пісеньками видзвонюють,
 Гомонять, сміються.
 Відчиняймо ворітенька,
 Гостоньків витаймо,
 „Х — — — — — В — — — — —!“
 — разом з ними
 Усі з — — — — —.

- II. Спробуйте написати на місці рисок слова:
- Х — — — — Інакше „батіг“, нагайка
 Х — — — — Нарід в Азії, що славиться
 своїми цікавими казками.
 Х — — — — Хто любить співати, гарно
 співає, той має гарний .....
 Х — — — — Із ватри вилітає .....
 Х — — — — Широке устя ріки.
 Х — — — — Затикаємо ним пляшку
 Х — — — — Чорна ягода

А перші букви цих слів, коли їх читати згори вниз, дадуть назву великоднього хороводу.

Останні ж букви читані так само дадуть назву чогось дуже популярного, гарного й дуже важливого нам у святкуванні Великодня.

- III. Мирося виписала собі назви пристаней на Чорному морі, а малий Андрійко подер. З того була гра на сходинах, бо Мирося перше їх сама правильно посклала, а що мала якусь гру принести на сходинах, то була вона готова. Новачки склали з окремих кусників паперу, де були написані назви пристаней, їх правильно. І це буде всім іншим новачкам і новакам цікава гра.

СА СОН ПІЛЬ КОЛА СЕ ОДЕ ВАСТО ХЕР ІВ МИ

РОЗГАДКИ КРУТИГОЛІВОК З ЧИСЛА 11 І 12/1986

Число 11: 1. зірка, нічка; 2. „Гей, у лузі червона калина“; св. Юра й Успенську церкву та Високий Замок; Січові Стрільці; 4. танк, товариші, топір, тотем, таблиця, табір, турок, тополя, трава, трубка, Тарас, тизуб, тарпан, торбина, три (поліці), тіль, три товариші, товаришка; 5. Митрополит Андрей Шептицький.

Число 12: Допис: „Передріздвяні розповіді Мами, Андрія і Тані“, ч. 1/86, стор. 7; 2. екслібрис українських дітей, що підготовляються до святкування 1000-річчя Хрещення України, про це свідчить те, що діти тримають хрест, видно церкву (Десятинну!) і пам'ятник Св. Володимирові. 3. Чорнобиль, радіоактивний, забиває; 4. „За прадідну славу!“ ч. 9/86, стор. 2; 5. „Чари небесних сил“, „Через труди до зір“, „Лицарський вогонь“, „Щоб огонь не згас“ і „Топір Довбуша“.

НАШЕ ЛИСТУВАННЯ

Дорогі Новачки і Новаки!

Недавно довелося мені пережити щось дуже гарне і приємне, про що хочу Вам розказати. Шостого січня в день нашого Свят-Вечора я була в цілоденній школі Св. Софії в Міссіссага — Онтаріо. Це державна канадська школа, в якій діти виховуються в українському католицькому обряді та вивчають пів години денно українську мову як предмет.

Вже від декількох років учителі й учні школи Св. Софії сходяться 6-го січня в 10 годині рано, щоб запалити „різдвяну свічечку”. Цього року мені пощастило бачити цей зворушливий церемоніал. 600 дітей від садочку до 8-ої класи стояло тихенько, дуже тихенько у великій руханковій залі. Директорка п-і Надя Луців засвітила три свічки: одну за душі предків, другу за дітей в Україні, а третю за всіх присутніх і їхні родини. Відтак представники поодиноких клас виголошували свої прохання-молитви і запалювали свічечки за бідних, за мир і спокій у світі, за жертви Чорнобилю і багато інших. Очі всіх дивилися на стіл, на якому стояла прибранна ікона, дідух і калач. З привітом „Христос Раждається” п-і Директорка ділилася калачем з учителями, а учителі з учнями своїх клас. Всі собі бажали, обнімались, цілувались, так щиро, так сердечно.

Мені було радісно, що наш пластовий звичай запалювання „різдвяної свічечки”, поширився і на дітей не пластунів.

Ось як описала одна із учениць цю подію:

* * *

„У Свят-Вечір” ми свіtimo свічечку о 10 годині рано. В Україні тоді є 6 година вечора. Родини сідають до Святої Вечері. І так ми маємо „Свят-Вечір” і Україна має „Свят-Вечір”. ми святкуємо разом з Україною.

Ліса

Надя Луців — директорка цілоденної школи св. Софії при різдвянім столі Міссіссага, 6. I. 1987.

Учні цілоденної школи Св. Софії в Міссіссага при запаленій „Різдвяній свічечці”. Різдво, 6.I.1987.

Діти з дитячого садка — цілоденна школа Св. Софії в Міссіссага, 6.I.1987.

Опишіть як ви цього року запалювали „Різдвяну свічечку”.

Сестричка Лебідка

● Дорогий „Готуйсь”!

У грудні в нас відбувся п'ятий новацький зимовий табір. Зі слів „зима”, „Манітоба” і „табір” новаки й новачки створили відповідну назву табору „Зиманітабір”. Всі вони хотіли всім розказати про їхні пригоди під час двох днів таборування і тому разом з таборовим привітом висилаємо дописи, малюнки й знімки.

Під час табору, новаки й новачки брали участь у тереновій грі, в якій пізнали своє місто. Вони відбули прогулянку санками і під вечір сіли довкола „зимного вогника”. Надіємося, що незадовго матимемо нагоду на сторінках „Готуйсь” побачити й пригадати собі таборові пригоди! Готуйсь!

ст. пл. Дарка Романюк
— комендантка

Дорогий „Готуйсь”!

Кожного року Пласт має зимові табори. Цього року наш табір називається „Зиманітабір”. Першого дня нашого табору ми мали велику гру. Вона була 5 годин. Гра почалася о першій годині, а закінчилася о 6-ій. Сестрички й братчики поділили нас на групи, а тоді сестричка або братчик взяли одну групу і пішли шукати відповіді на питання, що їх дала нам сестричка Дарка. Ми мусіли піти на лєтовище, до музею, до парків Ассінабуан і Кілдонан, до Китайської дільниці, до будинку легістрації. У всіх цих місцях ми мали знайти відповіді на питання. Моєю сестричкою була сестричка Христя Горська і ми загубилися багато разів.

Другого дня ми будемо санкуватися. Цей табір мій останній, бо я вже буду юначкою. І я хотіла б, щоб мій допис був цікавий, бо табір був дуже цікавий. Допобачення!

Новачка Таїса Носик
Рій „Зазульки”, Вінніпег

Ми мали зимовий табір тут у Пласті. Ми ходили на зимову прогулянку й бавилися в різні ігри у снігу. 22 грудня ми

Учасники й провід новацького зимового табору „Зиманітабір”

Санками їдуть: (другий ряд зліва) Кєра Гнатюк, Івась Одорко, Іванка Дмитришин, Гєня Мєтвїйчина, Дєрусьє Мєтвїйчина і Тамєра Одорко; передній ряд: Лєрисє Стєлєрськє, Олєсьє Чучмєн і Андрїєнє Жєнчук.

Гєня Мєтвїйчина і Лєрисє Стєлєрськє гєтовї їхєти до наступного пункту у тереновій грі.

їздили всюдї по Вінніпегу й мали написати відповіді на всі питання, що ми їх мали знайти в різних місцях. Ми також санкувалися на великих санках.

Новєк Рємєн Зєкєлужний
Рій „їжєки”, Вінніпег

Кожного року Пласт у Вінніпезі має зимові табори. Наш цьогорічний табір називався „Зиманітабір”. Він був дуже добрий. Зимові табори тривають лише два дні. Для мого Роя це є наш останній новацький табір, бо ми переходимо до юнацтва.

Першого дня табору ми мали Велику гру по Вінніпегу. Потім було майстеркування — ми робили вінки. Вночі був алярм та оглядали фільм. А другого дня мали прогулянку на Пташиний горбок. Там ми санкувалися. Цей табір був дуже добрий, але я не можу дочекатися переходу до юнацтва. (УПЮ-ок). Готуйсь!

Новачка Тирса Гаврачинська
Рій „Зозульки”

Я є в Рою „Пантери”. Другого дня мого в Пласті я був у таборі зимовому. Вчора ми мали Велику гру. Наша група їздила по Вінніпегу й пробувала знайти відповіді на питання. Нині ми їдемо до парку „Бердс Гілл”. Там ми будемо совгатися на саночках.

Новак Андрій Журавський

Кожного року у Вінніпегу ми маємо зимовий табір. Тому, що у Вінніпегу зима дуже зимна, а цього року вона інша, сестрички нам приготували гру, яка відбувалася довкола цілого Вінніпегу. Нас вони поділили на групи. Кожна сестричка і братчик везли нас автом. Ми мусіли знайти відповіді на багато питань про музеї, летовище, Ассінабуан і Кілдонан парки та інше. То було дуже цікаво. Ми були в автах по 6 годин. Я трохи змучилася. Також ми грали цікаві ігри надворі, нам дуже подобалося бавитися у снігу. Пізніше було майстеркування. Ми зробили дуже гарні вінки. Побавились ми ще трохи й прийшов час спати. Коли майже всі заснули, одна сестричка засвистала й всі перестрашилися. Ми вийшли у велику кімнату й там ми дивилися на фільм у телевізії. То було добре, ми дістали смажену кукурудзу і напитки. Спати ми пішли аж після

Сестричка Христя Горська проводить гру під час „зимного вогника”

Андріяна Жєнчук, сестр. Дарка Романюк, Андрій Журавський і Христофор Гнатюк в будинку провінційної Легістратури Манітоби під час теренової гри.

Новаци й новачки нетерпеливо чекають на свою чергу їхати санками.

другої години, коли фільм скінчився. Ми відразу всі заснули. Та наша підлога була дуже засмічена, треба було все почистити.

Мені дуже подобався цей зимовий табір — він був інший та дуже цікавий.

Новачка Іванка Дмитришин
Рій „Зозульки”, Вінніпег

ЯК ЗРОБИТИ СУКЕНОЧКУ КВІТКИ МАКУ

Потрібно: червоної накрохмаленої матерії (приблизно 1 метр) і 1/4 метра зеленої. Можна зробити сукенку також з морщеного паперу: голки й ниток червоних і зелених (для сукенки з паперу можна вживати клей).

Продовження зі стор. 16

Тут у Вінніпегу дуже зимно. Але ми вчора мали прогулянку навколо Вінніпегу. Наш Рій шукає відповідей на різні питання. Моя група дурила братчика Михася. Ми назвали наш табір „Зиманітабір”.

Новак Добрян Трач,
Вінніпег

Ми їдемо на прогулюнку санчатами. Назва нашого табору „Зиманітабір”. Я називаюся Арета Гаврачинська. Живу у Манітобі. Вчора ми слухали казку про Давида та робили вінки.

Зимовий табір є нагода для новаків і новачок, щоб більше познайомилися з природою і з народом. Наш зимовий табір є дводенний.

Вчора 22 грудня 1986 року ми мали Велику гру, яка тривала 4 години. Під час гри ми їздили по цілому Вінніпегу. Їздили на санках у парку „Пташиний горбок”.

Новак Ростик Мельник
Рій „Пантери”, Вінніпег

Як зробити? Виміряти довжину спіднички, станичка, обвід голови. Відповідно до вимірів докладно і старанно нарисувати окремі частини одягу. Уважати на те, щоб матеріал на спідничку був складений два рази, бо рисунок показує тільки четверту частину спіднички. Станичок має чотири частини, а пелюсток також треба вирізати чотири штуки! Зшити всі частини. До зеленої обвідки пришити листочки.

